

PR'JEZER

Za vas beležimo čas

Gorenjski Glas

Sosedje znajo s smetmi

Obisk županov v Železni Kapli, kjer že dlje časa gospodarno ravnajo z odpadki. Kaj bo novega na regionalni cesti in kaj na Pavličevem sedlu, kaj bodo letos gradili in obnavljali na Jezerskem.

Kakšen je bil namen januarskega obiska županov občin z območja upravne enote Kranj v Železni Kapli?

”Glede na zahtevno problematiko, povezano z odlaganjem odpadkov na Gorenjskem, sem županom občin, nastalih iz nekdanje kranjske občine, predlagal obisk v občini Železna Kapla - Bela, da bi si ogledali, kako tam gospodarijo s smetmi. Že leta 2007 sem si sam ogledal, kako imajo to urejeno sosodje. Ugotovil sem, da s smetmi ravnajo podobno kot mi na Jezerskem. Obisk županov je bil januarja letos. Tam smo imeli priložnost videti, kako zbirajo in reciklirajo odpadke v občinah Železna Kapla - Bela in Žitara vas. Občini imata dvakrat na teden odprto skupno zbirno mesto, kamor zbirajo in reciklirano odlagajo v vnaprej določene zabojnike. Odvoz odpadkov iz gospodinjstev je na 14 dni. Vse gre v sortirnico v Tinje, kjer odpadke razvrščajo in vse, kar je neuporabnega, odpeljejo v sežigalnico, ki je na avstrijsko-italijanski meji. Vse to sicer ni nič revolucionarnega, vendar je zavest ljudi o potrebnosti gospodarnega ravnanja z odpadki drugačna kot pri nas. Tudi cene oddajanja smeti so neprimerljivo večje kot pri nas. S kolegi župani smo ob obisku ugotavljali, da smo glede takšnega ravnanja z odpadki že nekoliko pozni, vse to bi mi morali že imeti.”

Kako z odpadki ravnate na Jezerskem?

”Že od leta 2002, ko je zakonodaja naložila ločevanje odpadkov, to na podoben način kot Avstrijci počnemo tudi mi, a ugotavljam, da še

Župan Milan Kocjan

premalo dosledno. Ljudje bi se morali zavedati, da več ko bo zbranega na izvoru, manjši bodo končni stroški. Na Jezerskem imamo zbirni center za odpadke in pet ekoloških otkov. Ko je polno, naročimo pri kranjski komunalni odvoz, tako da tudi pri nas odvoz smeti poteka po potrebi.”

Marca ste imeli na Jezerskem obisk z direktorije za ceste. Kaj to pomeni za vzdrževanje regionalne ceste od Preddvora do Jezerskega vrha?

”Marca je našo občino obiskal Gregor Ficko, direktor direktorije za državne ceste, skupaj s sodelavcem Pavletom Hevko. Za ta obisk sem zaprosil lani, ker sem želel pokazati dokumentacijo s fotografijami o stanju na regionalni cesti Kranj-Jezerski vrh. Zahvalil sem se za gradbene posege, ki jih direktorija letos izvaja na odseku pri Hubertovi kapeli, in zaprosil za sanacijo najbolj kritičnih odsekov na regionalni. Najbolj pereče je pri Juvanu, kjer so nam nadaljevanje obnove obljubili za letos, pod Kanonirjem, kjer se cesta zoži in jo na eni strani omejuje skalna gmota, na drugi pa reka Kokra; tretja ovira pa je pri Bajtah, kjer škarpa pod Mohoričevo hišo razpada in bo potrebna temeljite obnove. Direktorju sem izročil ves slikovni material, on pa je obljubil, da bodo

strokovne službe direktorije vse poškodbe pregledale in po zmožnostih začele s sanacijo. Direktor obljublja tudi sanacijo mostu Luknja II v Kokri (to pa je že občina Preddvor). Ugotavljam, da se zadnja leta na tej cesti res veliko dela. Obljubljam nam tudi nekaj sto metrov novih asfaltnih prevlek.”

Kaj še načrtujete letos v občini Jezerško?

”Občina je odkupila avtobusno postajališče Bajte. Upamo, da ga bomo letos tudi asfaltirali in bo namenjeno le ustavljanju avtobusov. Dogovarjamo se tudi za odkup zemljišča nasproti občine, kjer bi tudi uredili avtobusno postajališče in parkirišče. Za ta namen bomo potrebovali od 100 do 150 tisoč evrov, za kar bo potreben rebalans proračuna. Zbiramo tudi celotno dokumentacijo za Lustikov most. Ureditev betonskega mostu z novo leseno ograjo bo vredna okoli 200 tisoč evrov. Če bo le mogoče, bomo zgradili še pločnik za pešce. Še vedno urejamo tudi kataster lastnine. Tako še potekajo dogovori za ureditev ceste do Planšarskega jezera. Načrtujemo še obnovo pokopališkega zidu v Ravnem, na šolskem objektu pa zamenjavo okna v zbornici in vrat vhodnega vetrolova in izhoda na šolsko igrišče ter zaprtje vhoda v knjižnico.”

Ali pričakujete rebalans proračuna?

”Rebalans proračuna bo izključno zaradi nakupa zemljišč, nanj pa bo vplivalo tudi ravnanje s smetmi, kjer se bodo stroški zagotovo povečali.”

Letošnjo zimo ste bili zelo zaskrbljeni zaradi Češke koč. Kako se je razpletlo?

”Letos je v visokogorju zapadlo ogromno snega. Na strehi Češke koč ga je bilo toliko, da se je bilo bati, da bo kočna klonila pod njegovo težo. Davo in Tone Karničar sta si šla stanje večkrat ogledat in sta že sredi februarja svarila, kaj se lahko zgodi. Razmišljali smo celo o helikopterskem prevozu do Češke koč in o ročnem odstranjevanju snega. Toda narava je naposled storila svoje, sneg se je začel taliti in kočja je obvarovana najhujšega. Sicer pa letos v planinskem društvu razmišljajo o rekonstrukciji tovorne žičnice na Češko koč, ki je bila zgrajena leta 1983. Zaposili bomo za naravovarstveno mnenje, saj je žičnica v območju Nature 2000 in bo treba pri obnovi vse

PR' JEZER

PR' JEZER (ISSN 18547583) je priloga Gorenjskega glasa o občini Jezerško. Prilogo pripravlja uredništvo Gorenjskega glasa, d. o. o., Kranj, Bleiweisova cesta 4, Kranj, odgovorna urednica Marija Volčjak, urednica Danica Zavrl Žlebir. Telefon 04/201-42-00, fax 04/201-42-13, e-pošta: info@g-glas.si. Oglasno trženje Božena Avsec, tel. 04/201-42-34, bozena.avsec@g-glas.si. Tehnični urednik Grega Flajnik, tel: 04/201-42-56. Priprava za tisk Gorenjski glas, Kranj, tisk Tiskarna Littera picta d. o. o., distribucija Pošta Slovenije. Pr' jezer, štev. 1 je priloga 32. številke Gorenjskega glasa, ki je izšla 24. aprila 2009, v nakladi 410 izvodov, prejmejo jo vsa gospodinjstva v občini Jezerško.

Naslovnica: Pomladni detajl z Jezerskega

Foto: Gorazd Kavčič

OBČINA JEZERSKO, ZG. JEZERSKO 65, ZG. JEZERSKO

Občankam in občanom Jezerskega
čestitamo ob bližajočih se praznikih, 27. aprilu,
dnevu upora proti okupatorju,
in 1. maju, mednarodnem prazniku dela.

Župan Milan Kocjan z občinskim svetom

Železna Kapla - Ob 50-letnici športnega kluba ÖTK - sekcije Sudkärten/južna Koroška je župan občine Jezerško Milan Kocjan čestital predsedniku kluba Eberhartu Klauri. Napis na plošči za njima: "Tukaj visoko na gori najdejo naša srca eno pesem, skupno domovino in boga." / Foto: Zdravko Haderlap

Gradnja na regionalni cesti Kranj - Jezerški vrh pri Hubertovi kapeli / Foto: Gorazd Kavčič

narediti v skladu s prvinami, ki jih terjajo varstveniki narave. Upamo, da bomo za te investicije uspeli pridobiti tudi nekaj denarja iz evropskih razpisov."

Dogovarjali pa ste se tudi glede Pavličevega sedla?

"Po mednarodnem dogovoru je mejni prehod Pavličevo sedlo zaprt vsako leto do 2. novembra do 1. aprila. Letos je 31. marca zapadlo še 40 centimetrov snega, kljub temu pa je bila tabla, ki na avstrijski strani omejuje dostop na Pavličevo sedlo, umaknjena. 3. aprila je na Jezerškem na željo direkcije za ceste prišlo do sestanka županov občin Jezerško, Železna Kapla-Bela in Solčava. Ugotovili smo, da je lahko mejni prehod kljub obilici snega zasilno odprt, na direkciji pa so se potrudili, da so nakopičen sneg odstranili in omogočili prevoznost. Vse tri občine pa smo ob tej priložnosti dale pobudo, da bi Pavličevo sedlo ostalo odprto vse leto, kar nam sedaj omogoča šengenski mejni režim. Direkcija za ceste je pri tem pripravljena sodelovati z rednim vzdrževanjem. Že sedaj jo redno vzdržujejo, a z zamikom. Maja načrtujemo še en sestanek. Kolega župan Železne Kaple-Bele Franc Jožef Smrtnik se bo v zvezi s tem sestel še z deželnimi in državnimi oblastmi."

Kaj naj bi se zgodilo z objekti na mejnih prehodih Jezerški vrh in Pavličevo sedlo?

"S strani Direkcije RS za ceste je bila podana informacija, da naj bi oni pridobili v upravljanje te objekte. Vlada o tem še ni odločala. Za Pavličevo sedlo imajo zamisel, da bi tam uredili nekakšen kolesarski dom."

Na avstrijskih deželnih volitvah je bil v sosednji občini Železna Kapla izvoljen slovenski župan Franc Jožef Smrtnik. Kaj to lahko pomeni za sodelovanje med sosedji, ki vas je včasih ločevala meja?

"Že doslej smo občani Železne Kaple in Jezerškega veliko sodelovali, predvsem na gasilskem področju, družila pa so nas tudi športna srečanja. Sedaj, ko je izvoljen slovenski župan, pa si obetam tudi sodelovanje na kulturnem in gospodarskem področju. To pa je odvisno tudi od ljudi, ali si bodo takšnega sodelovanja želeli. Sam nameravam kolegu Francu Jožefu Smrtniku predlagati, da bi v Železni Kapli gostili katero od srečanj glasbenega festivala Vox Laci. Veseli smo, da je v Železni Kapli izvoljen slovenski župan. Tisti ponedeljek po volitvah je dejal, da so se še do včeraj v Kapli pozdravljali z "guten morgen", od nedelje naprej pa že z "dobro jutro"! Občutil sem tudi zadovoljstvo med ljudmi, ki živijo onstran meje. Pravzaprav meje ni več, šlo je le za naravno oviro, ki je ločevala Jezerško od Bele in Železne Kaple. Vselej pa smo imeli prebivalci skupne korenine. Pred staro Ju-

Ob zaključnem računu občinskega proračuna za leto 2008 je bil župan Milan Kocjan deležen kritike, tokrat zaradi domnevno slabo izpeljanih in premalo nadzorovanih investicij. Kaj pravi na to? "Slišal sem očitek, da so naše investicije predrage, da v drugih občinah stanejo pol manj, da ni nadzora, da se preveč vlaga v pokopališča in planinske pisarne, premalo pa v razvoj, energetske vire, razvoj turizma in druge projekte. Moteča je tudi neizkoriščenost dveh nadstropij občinske stavbe. Eden od svetnikov je eno od investicij (če bi bile ocene od 1 do 10) ocenil z nezadostno. Očitano mi je tudi, da so se razmere od lani do letos občutno spremenile in je zato treba proračun spreminjati z rebalansom. Poudarjam, da sta proračuna za leti 2009 in 2010 sprejeta lani decembra, da so bile upoštewane vse želje svetnikov, seveda v skladu z višino proračuna, ki letno znaša 830 tisoč evrov in se ga tri četrtine porabi na podlagi zakonskih obveznosti, ki jih narekuje država. To pomeni, da nam od 220 do 240 tisoč evrov ostane za investicije. Na te očitke lahko mirne duše odgovorim, da kdor dela, tudi greši. Če bi bilo več sodelovanja, medsebojne pomoči, bi lažje ocenjevali moje delo in delo občinske uprave. Sicer pa sem že večkrat jasno povedal, da moje delo ni na noben način zaviranje razvoja kraja. Če so to začetki predvolilnega boja, lahko zelo hitro prepustim delo ljudem, ki imajo več elana in so z enako količino denarja za Jezerško sposobni narediti več. Ne grozim, a ne želim biti tisti, ki bi mu očitali, da zaviram razvoj Jezerškega. Ves razvoj, pa naj gre za turizem ali kaj drugega, je odvisen od ene same stvari, to pa je ureditev katastra ali preprosto povedano - lastnine. Odraž želje po opazovanju izza vogala (kaj delamo) je tudi nedavni napis na občinski stavbi. Ta ni moja, pač pa od vseh Jezeržanov, zato zaključek prepuščam vam. O nadzoru investicij pa bi želel povedati naslednje: vse investicije najprej odobri občinski svet in je vse dosedanje tudi potrdil. Vse gre po javnem razpisu, kar veleva zakonodaja. O izvajalcu del odloča neodvisna komisija, nazadnje pa je, po kriterijih, izbran najugodnejši ponudnik. Za nadzor investicij morajo imeti po zakonu nadzorniki določene strokovne reference, zato jih je težko zmeraj pridobiti v domačem kraju".

goslavijo so bile vse pomembne institucije Jezerškega v Železni Kapli. Celo ena od Jezerških storij Andreja Karničarja govori o tem, kako je kapelski sodnik sodil jezerskim fantom ..."

Kako na Jezerškem rešujete vprašanje zobozdravstvene oskrbe?

"Na Jezerškem imamo sedaj zobozdravnico, ki za koncesijo na našem območju potrebuje 390 pacientov, da ji dodelijo 20-odstotno koncesijo. Za sedaj ima le blizu sto pacientov. Sicer pa naj povem, da za Jezerško velja naslednje: če bomo želeli imeti svojo trgovino, svojega zdravnika, svojo bencinsko črpalko, jih bomo obdržali samo pod pogojem, da jih bomo obiskovali doma. Če bomo hodili bencin točit drugam, nakupovat drugam in k zdravniku drugam, to ne bo mogoče."

Kje tiči razlog za skrajšanje obratovalnega časa bencinske črpalke na Jezerškem?

"V družbi Petrol so se zaradi recesije na hitro odločili za omejitev delovnega časa na črpalke na Jezerškem, ki je sicer v franšiznem najemu domačina. Ocenili so, da je najmanj prometa ob četrtkih, zato je črpalka sedaj na ta dan zaprta, za ostale dneve pa so skrajšali tudi delovni čas. Zaposlili smo jih tudi za večjo informacijsko tablo o novem delovnem času na samem bencinskem servisu. Če se bo kriza v prihodnje ublažila, ne bo zadržkov, da ne bi v prihodnje črpalka spet polno delala." **Danica Zavrl Žlebir**

Volili so me, čeprav sem Slovenec

Franca Jožefa Smrtnika iz Kort so na marčnih volitvah izvolili za župana občine Železna Kapla. Novi župan upa na boljše sodelovanje s sosednjimi občinami v Sloveniji.

V začetku aprila je v Železni Kapli pred okrajno glavarko Christino Hammerschlag prisegel novi župan, **45-letni Franc Jožef Smrtnik**, kmet in gozdar iz Kort nad Železno Kaplo. Franc Jožef je kot kandidat slovenske stranke Enotna lista v drugem krogu premagal socialdemokratskega tekmeca Haralda Kogelnika.

Franc Jožef je gospodar na Smrtnikovi domačiji v Kortah, ki je bila prvič omenjena že leta 1524 in so jo vedno prevzemali moški potomci. Z ženo **Regino** imata tri otroke: 21-letnega **Mateja**, 18-letno **Anjo** in 4-mesečnega **Štefana**, ki so ga krstili v sredo, 15. aprila, na dan, ko se Smrtnikovi spominjajo leta 1942, ko so jih Nemci kot zavedno in uporno slovensko družino izselili v Nemčijo. Zaradi posredovanja vplivnega Nemca, ki je leta 1935 in 1936 lovil v Smrtnikovem lovišču, so se Smrtnikovi po petih mesecih vrnili domov.

Franc Jožef Smrtnik je nepoklicni župan, saj občina z okrog 2500 prebivalci nima pravice do poklicnega župana. Kljub obveznostim na kmetiji, ki je 15 kilometrov oddaljena od Železne Kaple, skuša biti čim več v svojem uradu.

Gospod župan, čestitke za izvolitev. Zmagali ste, čeprav vedno nastopate kot zaveden Slovenec in se borite za njihove pravice. Je vaš trud sedaj poplačan?

”Doma sem v družini, kjer narodna zavednost ni bila nikdar vprašljiva in kjer smo se veliko pogovarjali tudi o politiki. Moj oče Franc je že leta 1972 skupaj z Lodom Hajnžičem z Rebrce ustanovil Enotno listo. Bil je prepričan, da Slovenci lahko na volitvah uspemo le z lastno politično organiziranostjo in ne z vključevanjem v večinske stranke, v katerih Slovenec, ki se javno priznava za pripadnika narodne skupnosti, pride kvečjemu do funkcije podžupana. Moja izvolitev je dokaz, da moramo Slovenci na lokalnih volitvah nastopati samostojno. Trud mojega očeta in somišljenikov je poplačan.”

Vaša zmaga je presenečenje. Volili so Vas tudi številni nemško govoreči občani.

”Zmaga je bila presenečenje tudi zame, saj bi bili samo glasovi Slovencev premalo. Očitno je tudi veliko nemško govorečih občank in ob-

Franc Jožef Smrtnik

čanov ocenilo, da je dovolj 45-letne absolutne vladavine socialdemokratov, da so potrebne spremembe in da sem jaz prava alternativa. Veseli me, da so v drugem krogu z glasovanjem zame mnogi prestopili nacionalno in jezikovno mejo in ocenili, da sem lahko uspešen župan za nemško in slovensko govoreče občane različnih političnih prepričanj. Verjeli so mojim besedam, da zame vsak občan enako šteje.”

V občinskem svetu Enotna lista nima večine, ampak imajo največ svetnikov vaši tekmeci socialdemokrati. Pričakujete zaradi tega težave?

”Od 19 svetnikov jih imajo socialdemokrati osem, po štiri mi in Haiderjevo Zavezništvo za prihodnost Avstrije, dva Ljudska stranka in enega Zeleni. Ker bom moral za vsak projekt posebej iskati večino, bo moje županovanje težje, vendar bo lahko tudi uspešnejše, saj bo odslej več razprav in različnih mnenj, kar edino lahko pripelje do kvalitetnega sklepa. Razprava je vedno boljša od diktata večine.”

S čim ste prepričali volivce?

”Mislim, da z odločenostjo, da se v Železno Kaplo lahko vrne napredek in da se občina lahko razvija hitreje tudi zaradi sosedstva s Slovenijo, ki nam je postala s članstvom v Evropski uniji še bližja. Izkoriščati moramo možnosti, ki nam jih daje narava, in prepričati mlade, da se jim zaradi službe v Celovcu ali Velikovcu ni treba izseliti iz Železne Kaple, Bele in sosednjih dolin, kjer je življenje bolj prijetno in zdravo kot v mestih. Na Dunaju so morajo voziti do služb uro in več, pri nas pa do večjih središč le pol ure. Izkoriščanje gozda in vode za pridobivanje energije nam daje velike možnosti razvoja. Če sta včasih dajala gozd in voda ljudem kruh, ga lahko še veliko lažje danes, seveda ob upoštevanju varovanja narave. So še druge dejavnosti, ki bi lahko zaživele in omogočile nova delovna mesta. Železna Kapla in okolica imata veliko naravnih znamenitosti. Naj omenim samo Obirske jame, Korte, Kočno in druge vrhove. Upamo, da bo kmalu znova odprt hotel Obir. Imamo znano in dobro obiskano zdravilišče. Občina bo vsakemu domačinu, ki bo gradil ali obnavljal hišo ali stanovanje, denarno pomagala. Pri posameznih projektih računam na pomoč dežele. Moram povedati, da zaradi tega, ker sem Slovenec, v deželni vladi, kjer imam z nekaterimi predstavniki dobre odnose, ne pričakujem težav. Pomembna je kakovost ideje.”

Obmejna lega je po vašem mnenju velika priložnost Železne Kaple.

”Da. Posebej sedaj, ko ovir na meji ni več. Z Jezerskim, kjer živijo tudi moji daljni sorodniki, in s Kranjem sodelujemo že nekaj let. Sodelovanje želimo razširiti s kulturnega še na druga področja, še posebej na šport in turizem. Zakaj ne bi prišlo v Korte in Obirske jame več gostov iz Slovenije? S svojimi sodelavci želim kmalu obiskati Kranj, županom sosednjih občin na Gorenjskem in Štajerskem pa bom predlagal poseben sestanek. S sosedji v Sloveniji imamo veliko skupne zgodovine in skupnih načrtov in prav nobenega razloga ni, da jih ne bi poskušali uresničiti.”

Jože Košnjek

Češka koča pod debelo odejo

Letos je v visokogorju zapadlo ogromno snega, tako da so se na Jezerskem bali za usodo Češke koče. Na njeni strehi se ga je nakopičilo toliko, da bi kmalu klonila pod njegovo težo. Davo in Tone Karničar sta si šla stanje večkrat ogledat in sta že sredi februarja opozarjala na nevarnost. Na srečo ni bila potrebna delovna akcija, pač pa je narava naposled storila svoje, sneg se je začel taliti in koča je obvarovana najhujšega.

Foto: Tone Karničar

Vam elektrika spravlja lase pokonci?

Z desetimi preprostimi koraki lahko učinkovito zmanjšate porabo električne energije in prihranite! Paket Porabim, kar rabim pa vam prinaša še dodatne ugodnosti.

Za več informacij kliknite na www.porabimkarrabim.si.

RE:ENERGIJA

elektro
gorenjska

POZIV za vpis pacientov

V času, ko se zdravstveni sistem vse bolj racionalizira in je vse bolj podrejen ekonomskim zakonitostim, bo za ohranitev delovanja zdravstvene postaje na Jezerskem treba povečati število vpisanih pacientov, bodisi pri splošni zdravnici dr. Vencljevi bodisi pri zobozdravnici Sanji Krajnik, dr. dent. med.

Da bo dr. Krajnikova lahko pridobila 20-odstotno koncesijo za opravljanje zobozdravstvene dejavnosti na Jezerskem, mora biti pri njej vpisanih okrog 390 pacientov, zato prosimo in pozivamo Jezerjane, da se v čim večjem številu vpišejo v njeno evidenco pacientov. Dr. Krajnikova bo svoje paciente vpisovala v **torek, 5. maja 2009, od 16. do 19. ure**. Bodoči pacienti naj k vpisu obvezno prinesejo potrjeno kartico zdravstvenega zavarovanja. (In)

Ni potreb za omejitev tranzitnega prometa

Občini Jezersko in Preddvor sta avgusta lani na ministrstvo za promet naslovili pobudo za omejitev tranzitnega tovornega prometa (nad 7,5 tone) na regionalni cesti Kranj-Jezerski vrh. Pobuda se naslanja na opažanja občanov, ki jih moti tranzitni promet tovornjakov, zlasti vlačilcev, ki nemalokrat vozijo skupaj po več v strnjeni koloni. Ob tem so predstavniki obeh občin dodali, da je cesta ozka, z naravnimi ovirami, zato je srečevanje na njej s težkimi tovornimi vozili neugodno in nevarno. To območje je turistično usmerjeno, zato se povečuje tudi promet osebnih vozil, motorjev in avtobusov. Zavedajo se, da tovornega prometa ni mogoče povsem omejiti, saj so območja v zaledju bogata z lesom in mnogim prebivalcem predstavljajo vir preživetja.

Odgovor, ki so ga pred koncem leta prejeli od ministrstva, pa ni preveč spodbuden. Avtomatski števec prometa so namreč zabeležili, da ni občutnega povečanja prometa tovornih vozil. Lani so od 1141 vozil ob štetju na enem od števnih mest dobili podatek, da se je mimo peljalo 984 osebnih vozil, 75 motorjev, 12 avtobusov, 60 srednje težkih tovornjakov (od 3,5 do 7 ton), 12 tovornjakov s prikolico in noben tovornjak, težji od 7 ton. V primerjavi s prejšnjimi leti ni odstopanj, prek doline gre le nekaj težjih tovornih vozil dnevno, zato v prometnem ministrstvu menijo, da ni potrebe po omejevanju tranzitnega tovornega prometa nad 7,5 tone. Za omejitve bi morali poskrbeti za dodatne argumente (število nesreč, vplivi na okolje, analize tehničnih elementov), za kar pa bi bilo treba izdelati posebno analizo.

Danica Zavrl Žlebir

Že tretjič Glas jezera

Jezersko kulturno društvo Ariana vabi na tretji glasbeni festival Vox Laci 2009.

Na petih koncertih se nam bodo od junija do septembra 2009, ob nedeljah predstavili: **21. junija** ob 18. uri, Kulturni dom Korotan, otroški zbor OŠ Jezersko in otroški zbor CICIDO GŠ Zagorje; **5. julija** ob 18. uri, Kulturni dom Korotan, Orkester MANDOLINA;

19. julija ob 18. uri, Kulturni dom Korotan, baritonist Juan Vasle in pianistka Jelena Boljubaš; **16. avgusta** ob 18. uri, cerkev sv. Andreja na Ravnah, flautistka Olga Kapor (Beograd) ob spremljavi harfe; **13. septembra** ob 18. uri, cerkev sv. Ožbalta, Komorni zbor KROG.

Veseli nas, da imamo vsako leto več poslušalcev, tako Jezerjanov, ki so postali naši stalni obiskovalci koncertov, turistov, ki so na Jezerskem, in tudi poslušalcev iz bližnjih in daljnih krajev Slovenije. Na letošnjem festivalu bomo gostili več kot sto umetnikov, tako z Jezerskega, vse Slovenije in tujine. Z željo, da z našim glasbenim festivalom pripomoremo, da Jezersko postaja vedno bolj prepoznavno širši javnosti tudi po kulturnem dogajanju, si bomo prizadevali še naprej za kvaliteten in zanimiv program.

Dragi Jezerjani!

Hvala za podporo in obisk naših prireditelj. Vljudno vas vabimo na naše koncerte tudi v prihodnje. Za pomoč se zahvaljujemo tudi Občini Jezersko in županu Milanu Kocjanu, Lidiji Nahtigal, Župnijskemu uradu Jezersko in župniku Janezu Hamu, Hiši Kocka, Alojzu in Antoniji Kocjan, Gostišču ob jezeru in Milanu Milošiču.

Poleg glasbenega festivala Vox Laci smo letos aprila organizirali drugi seminar za pikoliste pihalnih orkestrrov, ki ga je vodil Matjaž Debeljak. Julija prihaja že drugič na Jezersko pikolist opere iz Firenc in koncertant Nicola Mazzanti, ki bo vodil seminar za italijanske in slovenske pikoliste. Avgusta bomo drugič gostili mednarodno priznana sopranistko Sabino Cvilak s seminarjem za operne pevce. Septembra pa prihaja na Jezersko pikolist in koncertant Izraelske filharmonije Lior Eitan s seminarjem za pikolo. Ariana Debeljak

Vse leto odprto Pavličevo sedlo

Mejni prehod Pavličevo sedlo je bil doslej odprt od 1. aprila do 2. novembra, pozimi pa zaprt. Odkar pa za Slovenijo velja šengenski režim, bi lahko bilo Pavličevo sedlo odprto vse leto. To so na sestanku, ki je bil na pobudo Direkcije za državne ceste 3. aprila na Jezerskem, menili predstavniki občin Jezersko, Železna Kapla in Solčava, pobudo pa je podprla tudi direkcija. Letos je na Pavličevem sedlu sicer zelo veliko snega, 31. marca pa ga je zapadlo še 40 centimetrov, vendar so kljub temu v začetku aprila mejni prehod zasilno odprli. Če bo cesta na območju Pavličevega sedla tudi pozimi dobro vzdrževana, ni ovir, da ne bi bilo Pavličevo sedlo odprto vse leto, menijo župani, ki se bodo o tej temi znova pogovarjali maja. Na sliki: Pavličevo sedlo prve dni aprila.

Šola se je prebudila in zaživela

Na podružnični šoli Jezersko se učitelji trudimo za dobro počutje, urejene in prijetne prostore, povezanost in prijazne odnose. Šola se je letos kar prebudila in zaživela. To so opazili tudi starši, ki občasno prihajajo v naše prostore in so spremembe zaznali v zvezku vtisov.

V tem šolskem letu smo začeli s tematskimi razstavami, za katere so zadolženi posamezni razredi. Po razporedu pripravijo razstavo v avli šole in ob odprtju kratek predstavitveni program.

Začeli smo s Trubarjem, predstavili letne čase, praznike, zimске športe, ptice, za katere smo pridno skrbeli vso zimo. Govorili smo angleško, ob kulturnem prazniku so učenci dramskega krožka pripravili Prešernovega Povodnega moža. Tudi pust ni šel mimo nas. Seveda smo se spomnili naših žena in mamic ter pokazali, kako pomembno je zdravje in kako poskrbeti zanj s pravilno prehrano.

Na ogled je bila razstava drugošolcev o veliki noči, na programu pa imamo še svetovni dan mladinske književnosti, kjer se bodo predstavili učenci, ki obiskujejo nemški in angleški krožek. 22. april je dan Zemlje in prav je, da učenci opozorijo na vedno slabši odnos do našega planeta. Proti koncu šolskega leta bomo pomagali starejšim ter končali s pletjem in vzklikom: Hura počitnice!

Še posebej odmevni sta bili prireditvi v Korotanu. Prva, božično-novoletni koncert, je že tradicio-

nalno dobro obiskana in praznična. Druga, prireditev ob materinskem dnevu, je imela naslov Ple-sat me pel. Spomnili smo se starih otroških in ljudskih iger, plesov in pesmi. Vsa pohvala učiteljicam, učencem in gospe Zinki ter gospodu Štefanu.

Učiteljice smo vesele, da učenci tako prizadevno in aktivno sodelujejo na razstavah in ostalih prireditvah, ki jih organiziramo na naši šoli.

Ematorkar,
učiteljica na PŠ Jezersko

SEZONA KRATKIH ROKAVOV ŽE TRKA NA VRATA ...

Majice iz zelo kakovostnega bombaža s 4 različnimi potiski lahko kupite na Gorenjskem glasu vsak dan od 8. do 19. ure, v petek do 16. ure, jih naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si.

Gorenjski Glas

Po Jezernici smo spustili gregorčke

Letos je bila zima kar dolga in mrzla. Zato smo se vsi močno veselili pusta, se namaškarali in zimo podili, ampak kot kaže zelo neuspešno. Najbrž ji je pri nas zelo lepo in nas ima rada in nas bo težko zapustila.

Potem je prišlo valentinovo, še en lep praznik in sv. Valentin da ključ od korenin in to je dan zaljubljenec. Mi imamo najraje naše starše, nabrali smo jim šopke prvega teloha.

Marec je res lep mesec, poln praznikov, ki se nizajo drug za drugim in vsak se nas malo dotakne in pokuka v našo igralnico. Potem je

prišel dan žena in gregorjevo.

Gregorjevo je bil za nas nov izziv. Že kar nekaj časa smo se dogovarjali z vzgojiteljicama in vrtca Ostržek z Golnika, da pridejo na obisk. Povabili smo jih, naj praznujejo z nami gregorjevo. Vabilu so se z veseljem odzvali. V vrtcu se nas je zbralo zelo veliko.

S pomočjo domišljije, spretnih otroških prstkov in staršev so nastale lične hiške iz lesa in papirja. Odnegli smo jih do potoka Jezernice. Med potjo so nas presenetili ptički, natrosili so nam veliko bonbonov, v zahvalo, ker smo jih mi celo zimo pridno hranili. Bonboni so bili zelo dobri in zanimivo, da noben papirček ni padel na tla, ampak so vsi končali v žepih. Dan pa je bil že daljši in kar nismo mogli pričakati, da se stemni. Prižgali smo svečke v hiškah, da bi po starem običaju vrgli luč v vodo, a glej ga zlomka. Veter se je podil okoli nas in nam nagajal, ugasnil je prav vse svečke, ampak mi smo hišice kljub temu spustili po vodi. Gasilci, ki so bili prisotni, tako niso imeli nobenih skrbi, da bi kaj zagorelo, so nam pa reševali nasedle hišice in jih na koncu pobrali iz vode, da ne bo Jezernica onesnažena. Otroci so bili tega zelo veseli, saj so bile hiške tako lepe, da so jih z veseljem odnesli domov. Pohvalno je bilo tudi to, da kljub množici otrok ni nihče padel v vodo. Prijetno popoldne in večer smo zaključili v hotelu Planinka, kjer nas je po že vnaprejšnjem dogovoru pričakal, že kar

lahko rečemo, naš sodelavec Rok Teul in nas prijazno pozdravil. Pripravili so nam jajčno pecivo, okrašeno s smetano, ter čaj in sok za simbolično ceno. Ker nas je veter zelo prepihal, smo bili tople restavracije in prigrizka zelo veseli. Zahvaljujemo se osebju hotela za sodelovanje in prijaznost. Staršem pa zahvala za sodelovanje in prijeto druženje.

No, pa je tukaj že materinski dan. Vestno smo se pripravljali na nastop. Vsi smo komaj čakali, da se pokažemo na odru. Harmonika nas je popeljala na oder, kjer smo peli in plesali skoraj tako dobro kot mama Zinka in deda Štefan. Najlepše je bilo po nastopu slišati vas, starše, kako ste otroke pohvalili in jih stisnili v objem. Vsi, ki smo prireditev pripravljali, pa smo si oddahnil, še en uspešen nastop je za nami.

No, pa pojdimo naprej, saj šolskega leta še ni konec. Čaka nas še kar nekaj dejavnosti, med drugim obisk otrok in staršev iz Libelč v začetku julija. Potem bomo pa pogledali nazaj, naredili analizo in veseli odšli na dopust.

Vzgojiteljica
Alenka Jovanovski

Splača se biti naročnik Gorenjskega glasa

Z naročnino prihranite 10, 20 ali celo 25 odstotkov! Čaka vas tudi darilo in kup drugih ugodnosti. Pridružite se naši veliki družini naročnikov in skupaj bomo potovali, tekli, kolesarili, se udeleževali zanimivih predavanj, kupovali cenejše knjige ... Veseli vas bomo!

POKLIČITE 04/201 42 41 ALI PIŠITE: NAROCNINE@G-GLAS.SI

Gorenjski Glas

Za vas beležimo čas

Občinski praznik še krajevni

Jezersko je občina že desetletje, vendar še vedno praznuje krajevni praznik. Ta je vsako leto 19. junija v spomin na dogodke med drugo svetovno vojno. Ob tej priložnosti se ves junij vrstijo prireditve, posvečene krajevnemu prazniku: smučarska tekma na Spodnjih Ravneh nad Češko kočo, lovsko smučarsko tekmovanje na ledeniku pod Skuto, športni turnirji na igrišču in osrednja kulturna prireditev. Prireditelji so krajevna društva.

Poje, pesni, igra v skečih ...

Lonco Šavs, ki je na začetku leta dopolnila 70 let, vsi dobro poznajo kot lokalno šaljivko, avtorico številnih pesmic, pevko in igralko v skečih.

Lonca je ob jubileju dobila venec klobas v obliki številke 70.

Lončino uradno ime je Apolonija, a je nihče ne kliče s tem imenom. Lonca veliko bolj pristoji njeni veseli in živahni naravi. Njene pesmice poznamo tudi iz pričujočega glasila. Včasih objavi kako resno, včasih kako veselo in zbadljivo, pa tudi na svoj račun se zna imenitno pošaliti. Domačini jo vidijo nastopati na številnih prireditvah. Poje z ljudskimi pevkami, nastopa v skečih, ki jih napiše njena prijateljica Anica Jakopič. Pogosto nastope snujeta za Lončino kuhinjsko mizo, Anica napiše skeč, Lonca pa pesem. Na vsakoletnem ovčarskem balu ima že vrsto let svojo vlogo.

”Igram majerco Zefo, ki je glavna v planini,” pojasni Lonca svojo vlogo, ki jo igra že od osemdesetih let dalje. V sedemdesetih in osemdesetih letih, ko je bila dramska dejavnost na Jezerskem še bolj živa, je igrala tudi v več igrah. Sedaj je ta dejavnost zamrla, ovčarski bal pa ostaja lokalna in tudi njena stalnica.

Lonca je sedaj že trinajst let upokojena, v preteklosti pa je delala v Kazini v kuhinji in pozneje tudi v šoli na Jezerskem. ”Tudi upokojena ves čas kaj počnem. Doma imam vrt, ki mi zapolni prosti čas in me ”gor drži”, z možem se ukvarjava z zajčki in ovcami, pozimi se rada lotim pletenja. Sicer pa delam pri društvu upokojencev, pojem v skupini ljudskih pevk (sedem nas je), kjer imamo vaje vsak

teden, zlasti ko se pripravljamo na kak nastop. Sodelujem na proslavah na Jezerskem ...,” razlaga Lonca.

O pesmih pa pravi, da nastajajo ob različnih priložnostih. Ko se ji porodi zamisel, jo mora takoj spraviti na papir, sicer ji uide iz glave. Najlažje pesni zvečer, ko se umiri. Kadar jo prosijo, napiše tudi kako pesem za jubilate, včasih tudi pogrebni nagovor ... Poleg veselega, šegavega in zbadljivega Lonca zapiše tudi veliko resnega ali celo žalostnega. Takšna je tudi pesem, ki jo je posvetila svoji pravkar umrli sestri. Ko sem jo zaprosila, naj napiše kako pesem ob svojem okroglem jubileju, se je opravičila, da sedaj ne zmora kaj takega, saj je bila še pod vtisom nedavne izgube. Pobrskala pa je po svoji pesniški zakladnici in našla pesem, ki jo je napisala in recitala za neko priložnost. Pravi, da ta verjetno najbolje odraža njeno osebnost.

Lonci so ob sedemdesetletnici prišli voščit mnogi prijatelji, med njimi tudi mesar Silvo Plaznik, ki ji je za praznik izdelal venec klobas v obliki številke 70. Na sliki, ki jo je posnela Lončina vnukinja Nina, sta Lonca in njen mož Ciril ter Silvo s sestro Anico Čarman. Okusne klobase so ob številnih obiskih kmalu pošle, zato je prav, da ostanejo vsaj na sliki.

Danica Zavrl Žlebir

To sem jaz

*Pravijo, da je
že dolgo na svet,
da je nekakšen svoboden poet.
Da je že v jeseni življenja
In v prvi fazi zorenja.
Le kdo bi to bil?
Je moški, je ženska?*

*Da je vesele narave,
kar zajetne postave.
Včasih tudi kak prepriček hitro se vname.
pravi, da zato,
ker se giblje slabo.
Le kdo bi to bil?
Je moški, je ženska?*

*Kupi si kakšno dobro obleko,
tako za hobi,
tako se izpostavi pogovor na mobi.
Poglej, poglej, spet se gre modno revijo,
ja, pa to vse kaže na fovšijo,
pa kaj, ima pač svojo vizijo.
Le kdo bi to bil?
Je moški, je ženska?*

*Slišala sem,
da je že blizu zlate poroke.
Bog ve, ali bo kaj kruha iz te moke?
Ker nikoli ne veš,
ko zvečer se v postelji zdrav veseliš,
zjutraj pa se kar na lepem
na žalost bolan zbudiš.
Ampak ta zakon pa res od sile dolgo zdrži,
najbrž partner mirno in vdano vse potrpi.
Le kdo bi to bil?
Je moški, je ženska?*

*Ali ste že uganili, kdo je to?
To sem jaz!*

*Poglejte, kako vitek je moj stas,
kako mladosten mi je obraz,
seveda ker pazim na prehrano
poleg drugega
uživam sadje in zelenjavo.*

*Imam tudi nekaj slabih lastnosti,
a vam ne izdam te skrivnosti.
Zvečer se pa vedno Bogu priporočim,
nato pa mirno, sladko zaspim.*

*Vidite!
To sem jaz!*

Avtor prepoznavnih jezerskih stavb

Letošnji okrogli jubilant Marko Šenk je po starših Jezerjan, mama izvira s Spodnjega Virnika, oče z Makekove kmetije. Arhitekt z dolgoletno prakso pa je v domačem kraju projektiral tudi nekatere stavbe.

Marko Šenk kot arhitekt dela po vsej Sloveniji, nedavno tega je končal enega od portoroških hotelov. Še vedno je aktiven, za njim pa poklicno delo nadaljuje sin. Pravi, da arhitekta upokojijo drugi, takrat ko zanj ni več dela. Markova upokojitev se najbrž še ne bliža, saj pravi, da se trenutno ukvarja z načrtovanjem stanovanj v Ljubljani in Bohinju, sicer pa je v minulih desetletjih veliko delal zlasti na turističnih objektih. Katere pa so stavbe, ki jih je načrtoval v domačem kraju?

Od gostišča pri jezeru do mrliških vežic

”Med prvimi, kmalu po diplomi, sem projektiral gostišče ob Planšarskem jezeru. Tam je bila stara žaga in iz tega objekta je nastalo gostišče, ki je še danes enako,” pove arhitekt, ki je nedavno tega praznoval 70 let. Tudi hotel Planinka je njegovo delo (spomni se, da je bil takrat grajen kot nadomestni objekt po požaru, mišljen pa je bil kot depandansa takratnega hotela Kazina), pa sosednji penzion Konečnik, sodeloval je pri obnovi zaščitenega Šenkove kmetije, projektiral mrliške vežice. Trenutno sodeluje tudi pri idejnih rešitvah za obnovo in dograditev hotela Planinka.

”En sam hotel jezerski dolini ne bi prinesel koristi,” pravi, ko ga vprašam o jezerski turistični zgodbi, povezani z obnovo Kazine. ”Donosi so zelo dolgoročni, zato je verjetno težko najti vlagatelja v tak objekt. Takšno je vsaj razmišljanje tistih, ki jim je profit edino merilo. Po drugi strani pa je dejstvo, da na Jezerskem še ni množičnega turizma, kar v redu, saj bi to pokvarilo njegov sedanji imidž.”

Pravi, da je arhitekt lep, čeprav zahteven poklic. Znajdeš se pred praznim listom papirja in potem ustvarjaš. In Marko je v minulih desetletjih ustvaril veliko zanimivih zgradb in interierov. V Ljubljani je njegovo delo hidrometeorološki zavod, ob koncu sedemdesetih let je zasnoval mednarodni center za proučevanje dežel v razvoju, veliko turističnih objektov nosi njegov podpis, med drugim tudi hotel As na Kravcu. Pravi, da je za turizem lepo delati, za njegovo delo pa je pohvala, če so uporabniki brez pripomb.

Ne le smrt, tudi pieteta

Zanimivo je, da je med njegovimi stavbami tudi več mrliških vežic, tudi ta na domačem Jezerskem, pa tudi v Žabnici, Cerkljah, Gorenji vasi, Adergasu, na Brniku, če naštujemo le bližnje. Podeželje je imelo spočetka do poslovilnih objektov odklonilen odnos in pravi, da je imel tudi sam pri tem sprva čuden občutek. Toda poslovilne vežice niso povezane le s smrtjo, pač pa tudi s spominom in pieteto.

Arhitekt je nekakšen umetnik s svojim značilnim podpisom. Marko Šenk ob tem skromno meni, da sam ni zelo prepoznaven. ”Pri svo-

Marko Šenk

jem delu sledim smernicam, ki veljajo v tem času. Se tudi precej spreminjajo in ko načrtuješ objekte, slediš duhu časa in se prilagajaš okolici,” pravi arhitekt in navaja hotel Lucija, ki so ga nedavno končali. Pri njem so ohranili del prvotne arhitekture in jo nadgradili tako, kot veleva sodoben arhitekturni jezik.

Marko Šenk pa ni le avtor nekaterih stavb na Jezerskem, pač pa je s krajem tudi sicer ves čas povezan. Tako je leta 2002 ob njegovem sodelovanju fakulteta za arhitekturo na Jezerskem pripravila mednarodno arhitekturno delavnico, kjer so obdelovali možnosti za ureditev Planšarskega jezera. Prepričan je, da je slednje še vedno središče turističnega dogajanja, čeprav je danes tam bolj prizorišče dnevnega turizma. Ali je tako prav ali bi kazalo turizem na Jezerskem spraviti na višjo raven, pa je že stvar širšega razvojnega koncepta. Takrat pa so študentje razmišljali o tem, kako bi na to središče navezali okoliške kmetije in kako bi v tem smislu koncipirali turistično dogajanje.

Dejaven v jezerskih društvih

Poleg tega je Marko Šenk več let sodeloval tudi v društvenem življenju Jezerskega. Bil je v turističnem in planinskem društvu ter v lovski družini. Ko so širili Češko kočjo, je sodeloval s svojim dragocenim strokovnim znanjem, tako da je kočja ostala avtentična in posodobi-

tev prestala brez hujših posegov. V turističnem društvu je bil dejaven kar dve desetletji, v planinskem je še vedno v nadzornem odboru. Sodeloval je tudi pri ustanovitvi podjetja Proloco Jezersko, ki je imelo ambicije združiti podjetniške interese, vendar se jim namen ni posebno posrečil. Da je danes na Jezerskem manj dejaven, pripisuje svojemu delu, ki ga vodi po vsej Sloveniji. Kot domačin, ki dogajanje na Jezerskem spremlja z nekaj distance, pa ocenjuje tudi odnose, ki vladajo med temi ljudmi. ”Na Jezerskem se isti ljudje družijo vseh psovod v društvih in institucijah, zaradi česar prihaja do nasprotja interesov, tudi do konfliktov. Zaradi tega se zatika pri razvoju,” razmišlja sogovornik. Drugi vir težav pa vidi v razlikah med prebivalci, ki živijo v središču kraja in tistimi na obrobni kmetijah, ki predstavljajo veliko ekonomsko moč. Zaradi različne miselnosti komunikacija med njimi ne steče in tudi tu vidi razlog, da trpi razvoj.

Kaj Marko Šenk še rad počne ob svojem poklicnem delu. ”Veselje imam s skiciranjem, s popotnim zabeleževanjem ambientov. Tega se je z leti nabralo kar nekaj in ob priložnosti bi rad priredil razstavo,” pove sobesednik. Prepričana sem, da bi si Jezerjani z veseljem ogledali njegove popotne skice in da razstava ne bo šele ob naslednjem okroglem jubileju. Za nedavnega pa mu tudi mi iskreno čestitamo!

Danica Završ Žlebir

V gostilni Pri Štularju

Ali ste se že kdaj vprašali, kako so kuhali v gostilnah včasih, ko ni bilo hladilnikov, zamrzovalnikov, mikrovalovnih pečic? Ko ni bilo Pečjakovih zamrznjenih cmokov, svaljkov? Mene je to zanimalo, zato sem o tem povprašala teto Milko pri Štularju.

Teta Milka je prišla k Štularju v gostilno pomagat v poletni sezoni leta 1937. Najprej je pomagala v kuhinji, že naslednje leto pa je bila glavna kuharica. Letoviščarji so se najavili pisno in so se pripeljali ob dveh popoldne ali pa ob desetih zvečer z avtobusom iz Ljubljane. Zelo veliko jih je bilo iz Zagreba in celo Beograda. Nekaj sob je bilo pri Štularju, drugi pa so spali pri Podršniku, Robleku, Jenku in Mežnarju. Ti so hodili jest k Štularju. Poleti so jim postregli na spodnji ali zgornji verandi, v slabem vremenu pa v gostilniški sobi. Postrežba je bila na visokem nivoju: z lepim priborom in posodo, mize so bile pokrite s prtji, tudi prtčki so bili iz blaga.

”Iz časa, ko sem prišla k tej hiši, se najbolj spomnim ledenice,” pravi teta Milka. To je bil zidan prostor na severnem delu hiše, kamor so pozimi navozili klade ledu. Led so nasekali na rakah pri Štularjevi žagi, saj takrat jezera še ni bilo. Na tem ledu smo celo poletje hranili kose mesa, ki jih je enkrat na teden iz Preddvora s konjem pripeljala gospa Križnarjeva. To je bila predvsem govedina, teletina in tudi svinjina. V ledenici smo hranili tudi meso domače drobnice.

Gostom smo kuhali predvsem menije, pa tudi kakšne zrezke ”a la cart”. Če so gostje prišli popoldne, so za malico dobili narezek iz kuhane šunke, hrena in domačega kruha. Meso je bilo na jedilniku trikrat na teden: v torek, četrtek in nedeljo. Sicer so se kuhale močnate jedi. V četrtek je bil skoraj vedno ješprenj, v katerem se je kuhalo suho meso. Meso so potem razrezali in ga servirali z jezerskim zosom. Za goste je bil za večerjo velikokrat ajmoht in palačinke, za domače pa krompir v oblicah in skuta, ter koruzni močnik za povrh.

Če so hoteli nasititi delavce, so bili za zajtrk žganci zabeljeni do dna posode, nato nezabeljeni žganci, z mlekom! Poleg enolončnic so postregli z doma pečenimi sladicami: ajdov biskvit, polit z vinom, rolade, jabolčni ali siro-

vi štrudli, potice ... Teta Milka, hvala, ker ste nekaj zanimivega pomagali iztrgati pozabi. Upam, da bo še kaj!

Po pripovedi Emilije Virnik zapisala
Mija Murovec

Delanje vejnikov

Kadar boste šli na sprehod po jezerski dolini, malo bolj natančno pogledajte kakšen star jesen ob vaši poti. Nekateri jeseni so nekaj posebnega. Veje so pri deblu do dolžine dveh metrov debele, potem pa nenavadno tanke. To so jeseni, ki so jih pred 50 leti obžagali za vejnike.

Na kmetijah v času med mrvo in otavo ni bilo veliko dela za hlapce in druge pomočnike na kmetiji. Zato so takrat pripravljali vejnike za zimsko krmljenje ovc. Jesenu, ki še ni bil nikoli obrezan, so z žago odrezali veje, približno en meter od debla. Iz tega štrclja so potem zelo na gosto zrasle mlade veje. Te veje so potem čez tri leta spet posekali z majhno sekiro. Tako so bile veje ravno prav dolge in debele. Postavili so jih okoli jesena, da so se sušile. Če je bilo deževno vreme, so jih zvozili na ovčjak ali pod kozolec, ker so drugače splesnele. Na leto so tako pripravili od 300 do 400 vejnikov. Z njimi so pozimi hranili ovce, ki so jih zelo rade jedle. Od njih so ostale samo malo bolj debele veje. Iz teh je potem tisti, ki je ovce krmil, zvezal v butaro in jo nesel v peč. Pomislite, kako so znali izkoristiti vse, kar jim je ponudila narava, ne da bi ji škodovali.

Po pripovedovanju Milana Koširja zapisala
Mija Murovec, foto: Brane F. Žagar

Na srečo malo operativnega dela

V novo leto smo zakorakali z veliko dobre volje in optimizma, saj smo bili po pregledu prvega dela zbiranja sredstev za avtocisterno in prispevkov od koledarjev nadvse presenečeni.

Seveda smo pričakovali dober odziv krajanov, vseeno pa nismo bili prepričani o tako velikem posluhu za našo akcijo. Lepa hvala v upanju, da bomo tudi v naslednjih treh letih tako pozitivno presenečeni.

Zunaj gasilskega delovanja naj omenim dobro pripravo in organizacijo Starih korenin, s pomočjo in sodelovanjem ŠD Jezersko in Občine Jezersko. Zahvaljujemo se vsem sponzorjem. Operativnega dela ni bilo veliko. Vsekakor je to ogledalo naše prizadevnosti v smislu preventive in uspešnega ozaveščanja krajanov glede nevarnosti za požare. Tako sta bila le dva dimniška požara, ki smo jih na vso srečo uspešno lokalizirali in pogasili. Posredovali smo tudi pri požiganju trave. Opozarjamo in naprošamo vas, da nas pokličete, če menite, da z vašim dimnikom ni vse v redu. Prihaja čas kurjenja in požiganja trave ter različnega drugega odpadnega lesa - vejevja. Pokličite nas, pomagali vam bomo varno pokuri-

Podobna avtocisterna, kot je na sliki, bo tudi naša! Naj bo ta slika vam in nam v spodbudo!

Lahko se dolgočasite.
Lahko razmišljate.
Lahko pa berete Gorenjski glas.

Gorenjski Glas

Za vas beležimo čas

ti to navlako. Vse kaj drugega je, če je teren varovan, kot pa iskati pomoč šele, ko ogenj uide nadzoru.

V operativno delo spadajo tudi tekmovanja članov in gasilske mladine. Člani so začeli z vajami, saj je letos tekmovanje že v začetku maja. Zaželimo jim uspešne priprave in dobre uvrstitve! Spet smo organizatorji orientacijskega pohoda mladine v okviru GZ Kokra. Tudi to bo v maju, tako da nas čakajo priprava proge in vaje s tekmovalnimi ekipami okoli 240 otrok. Želimo jim uspešne uvrstitve, še posebej, ker je tekmovanje v domačem kraju. Maja bo tudi gasilska Florijanova maša v Črni na Koroškem. Junija pa je treba obeležiti Svetovni dan gasilca.

V začetku marca se je sestel odbor za nabavo avtomobila, v sestavi: Izidor Parte, Naci Murn, Franc Polajnar, Ivan Zadnikar, Luka Parte ter zunanji član župan Milan Kocjan. Enotnega mnenja smo bili, da se odbor razširi še z dvema članoma, to sta Franci Tičar ml. in Domen Parte.

Pri naših prijateljih gasilcih v PGD društvih Brezje Podnart, Zg. Brnik, Gorenja vas, Moste in Dobračeva pri Žireh smo si ogledali gasilske avtocisterne 16/25, znamke Renault, Mercedes in MAN. Za naše potrebe nam najbolj ustreza vozilo znamke Mercedes, kakršne-

ga ima PGD Zg. Brnik, ki so nam ga tudi predstavili na Jezerskem. Ta vozila imajo nadgradnje različnih proizvajalcev. Najbolj kvalitetna sta Mettis in Ziegler, a sta za nas cenovno nedosegljiva, saj kompletno tako vozilo stane od 250 tisoč evrov dalje. Tako smo se odločili in si na Jožefovo ogledali proizvodne hale proizvajalcev nadgradenj na Štajerskem: GNV Elektro Turnšek v Celju, GV Pušnik v Slovenski Bistrici in Varkar v Mariboru. Sedaj imamo ponudbe cen avtomobilov in nadgradenj. Ker pa za ta projekt dobimo več kot polovico sredstev iz občinskega proračuna, moramo izvesti javni razpis. Upamo, da nam bo aprila uspelo sestaviti vso dokumentacijo za javni razpis in naročilo avtomobila. Dobavni rok avtomobila je tri do štiri mesece. V tem času si bomo ogledali še eno izdelavo nadgradnje, to je EVRO GV v Ilirski Bistrici in se odločili tudi za izvajalca nadgradnje za naše vozilo.

Začeli smo tudi s sekanjem lesa, ki so ga prispevali kmetje. Naj povem, da še nismo imeli časa se oglašiti pri vseh, tako da računamo tudi na njihov prispevek. Seveda pa bo mimogrede tu junij, ko bomo začeli s pobiranjem drugega dela prispevkov krajanov.

Izidor Parte,
predsednik PGD Jezersko

Jezerjani zmagovali na Poljskem

Sto let Tatrské reševalne službe (TOPR - Tatranski ochotnicze pogotowie tratunkowe)

Na območju Zakopan na Poljskem je ob stoletnici delovanja Tatrské gorske reševalne službe potekalo mednarodno tekmovanje gorskih reševalcev v zimskih veščinah.

Tekmovanje, ki so se ga udeležili gorski reševalci iz osmih držav, je bilo od 26. do 29. marca 2009. GRZS so pod vodstvom njenega predsednika Mira Pogačarja, zastopali člani Društva GRS Jezersko. Tekmovanje je potekalo v različnih tehničnih disciplinah. Prvi dan tekmovanja je bil na sporedu klasični turno-smučarski rally v dolžini 20 kilometrov z vmesnimi preizkušnjami v sprintu, veleslalomu in iskanju zasutih v plazju s plazovno žolno. Vsaka disciplina se je vrednotila posamično in skupno.

V starostni kategoriji nad 100 let sta Milan Šenk in Tone Karničar osvojila prvo mesto, obenem pa sta v generalni razvrstitvi v preizkusu sprinta med 33 ekipami zasedla odlično drugo mesto. V starostni kategoriji od 70 do 100 let sta Izidor Karničar in Gregor Muri zasedla dvanajsto mesto.

Drugi dan tekmovanja je bil bolj smučarski; na urejenem smučišču so se gorski reševalci pomerili v dveh disciplinah. V prvi disciplini, sestavljeni iz dveh tekov (vožnja v paru z aki nosili po veleslalomski progi, tek v paru drug za drugim), sta v kategoriji od 70 do 100 let Tone Karničar in Peter Sušnik osvojila prvo mesto, medtem ko sta bila v generalni razvrstitvi med 45 ekipami četrta. V kategoriji nad sto let sta Izidor Karničar in Milan Šenk zasedla četrto mesto.

Za konec je sledilo še posamično tekmovanje v klasičnem veleslalomu, kjer so bili prav tako doseženi odlični rezultati. V starostni kategoriji nad 55 let je bil Izidor Karničar četrti, v kategoriji od 46 do 55 let je Tone Karničar osvojil prvo mesto, v kategoriji od 36 do 45 let pa je bil Peter Sušnik drugi.

Tone Karničar je bil tudi najuspešnejši tekmovalac celotne prireditve s kar tremi posamičnimi zmagami.

Peter Sušnik, foto: Miro Pogačar

Z letošnje vaje GRS Jezersko na Velikem vrhu (zraven so tudi novi člani)

Pet novih gorskih reševalcev

Društvo GRS Jezersko se je to pomlad izjemno kadrovske okrepilo. Po večmesečnih pripravah so izpite za gorske reševalce opravili: **Teja Arnež**, **Anja Karničar**, **Klemen Dolinšek**, **Andrej Žagar** in **Matej Tonejec**. Priprave in izpiti so bili razdeljeni v tri vsebinske sklope. Najprej so obdelali letno tehniko reševanja, nato so opravili 80-urni tečaj in izpit nudenja prve pomoči in nujne medicinske pomoči v gorah ter za konec še izpit iz zimske tehnike reševanja, ki so ga uspešno opravili 14. marca letos na Jezerskem. Samo dan kasneje je izpite za inštruktorja GRS opravil **Janez Žnidar**, ki je obenem vodil večino izobraževanj za nove člane. Tako imamo trenutno na Jezerskem 22 aktivnih gorskih reševalcev, od tega štiri inštruktorje, eno zdravnico, dva reševalca letalca in dva vodnika reševalnih psov.

Dreje Karničar

Komunalna Kranj

Po 15. juliju odpadkov ne bomo več odlagali v Tenetišah

Zaradi odlaganja odpadkov na druga odlagališča se bodo stroški priprave odpadkov, prevoza in odlaganja zelo povečali.

Odlagališče odpadkov Tenetiše, kamor se odlagajo odpadki iz šestih občin (Mestne občine Kranj in občin Cerklje, Šenčur, Preddvor, Naklo, Jezersko) bomo morali, skladno z izdanim okoljevarstvenim dovoljenjem za obratovanje odlagališča, s 15. julijem 2009 zapreti.

Usmeritve države za področje ravnanja s komunalnimi odpadki narekujejo aktivnosti na lokalnem nivoju, regijskem nivoju ter na nadregijskem nivoju. Na lokalnem, občinskem nivoju moramo zagotoviti zbiranje komunalnih odpadkov, čim boljše ločevanje odpadkov na izvoru nastanka ter oddajanje posameznih odpadkov v nadaljnjo obdelavo. Na regijskem, medobčinskem nivoju pa se bo problematika komunalnih odpadkov reševala v okviru tako imenovanih regijskih centrov za ravnanje z odpadki, kjer se bo odpadke naknadno sortiralo, obdelovalo in predelovalo ter odlagalo preostanke odpadkov na določenih odlagališčih. Skladno z državnim operativnim programom odstranjevanja odpadkov je vseh šest občin uvrščenih v regijski center (CEGOR), z odlaganjem odpadkov na odlagališče Kovor.

Tako odpadkov ne bomo več odlagali na odlagališče v Tenetišah, pač pa jih bomo morali voziti in odlagati na druga odlagališča. Posledično se bodo povečali stroški ravnanja z odpadki. Povišali se bodo stroški priprave in pretovora odpadkov ter stroški samega prevoza odpadkov. Prav tako se bo povečala cena odlaganja odpadkov. Trenutna cena odlaganja v Tenetišah znaša 26 evrov na tono odpadkov, medtem ko bomo morali za odlaganje v Kovorju odšteti 85 evrov za tono odpadkov. Vsi ti stroški se bodo pokrili ob pogoju, da se trenutna cena storitve ravnanja z odpadki poveča za 2,8-krat.

Po zaprtju odlagališča odpadkov Tenetiše bo zato zelo pomembna količina odpadkov, ki se bo odlagala. Manj odpadkov bomo morali prepeljati in odložiti na odlagališče, manjši bodo stroški. Čedalje pomembneje bo, da se vsi znebimo stare navade, ko smo odpadke metali v isti koš za smeti in da začnemo odpadke dosledno ločevati. Z veseljem sicer ugotavljamo, da se tega zaveda vedno več ljudi, saj so količine ločeno zbranih odpadkov iz leta v leto večje. Počasi se navajamo, da papir, steklo, plastiko in pločevino odlagamo na ekoloških

otokih in da vse druge odpadke, ki se tudi lahko predelajo, sami pripeljemo v zbirne centre za ločeno zbiranje odpadkov.

Cena storitve ravnanja z odpadki, ki jo mesečno plačujemo vsi občani, je sestavljena iz obračuna storitve odvoza odpadkov in storitve deponiranja odpadkov. Osnova za obračun odvoza odpadkov je število oseb v posameznem gospodinjstvu, Osnova za obračun deponiranja odpadkov pa velikost zabojnika za odpadke, izražena v litrih. Mesečno se poleg tega obračuna še okoljska dajatev za onesnaževanje okolja zaradi odlaganja odpadkov, ki je tudi odvisna od velikosti zabojnika za odpadke.

Ob doslednem ločevanju se zmanjša količina mešanih komunalnih odpadkov, ki se odlagajo na odlagališče, in posledično tudi s tem povezani stroški. Zato je in bo ločeno zbiranje odpadkov na izvoru nastanka še kako pomembno. Povišanim izdatkom se bomo gospodinjstva lahko delno izognila z zmanjšanjem količine oddanih mešanih komunalnih odpadkov.

Zavedati se moramo, da se pot odpadka začne pri vsakem od nas. Od nas je odvisno, kakšne bodo količine nastalih odpadkov in kje bodo ti odpadki končali, ali na odlagališču ali v predelavi. Vsakdo od nas resnično lahko prispeva svoj delež k varovanju okolja in zmanjševanju stroškov ravnanja z odpadki.

Komunala Kranj

Spremljamo kakovost pitne vode

Letno poročilo o skladnosti pitne vode iz vodovodnega sistema Jezersko za leto 2008

Zagotavljanje zdravstveno ustrezne pitne vode je ena naših glavnih nalog, zato smo, skladno z zakonodajo, na vodovodnem sistemu Jezersko vzpostavili notranji nadzor po načelih HACCP sistema. HACCP sistem je preventivni sistem, ki omogoča prepoznavanje tveganj in zagotavlja pravilno ukrepanje ter nadzor nad morebitno prisotnimi dejavniki tveganja v vseh fazah priprave in oskrbe s pitno vodo. V sklopu notranjega nadzora je Zavod za zdravstveno varstvo Kranj opravljal redni mesečni odvzem vzorcev za laboratorijska preskušanja, tako mikrobiološka kot tudi fizikalno kemijska.

Na različnih mestih v omrežju vodovodnega sistema Jezersko je bilo odvzetih šestnajst vzorcev pitne vode. Vsi vzorci so bili skladni z določili Pravilnika o pitni vodi.

Vodovodni sistem Jezersko oskrbuje s pitno vodo 705 prebivalcev in ima približno 235 vodovodnih priključkov v naselju Zgornje in Spodnje Jezersko. Vir pitne vode je podzemna voda, ki se napaja iz zajetja Anclovo. Voda je zdravstveno ustrezna in je pred distribucijo ni potrebno razkuževati oziroma drugače pripraviti. V letu 2008 smo distribuirali 25.531 kubičnih metrov vode, kar predstavlja 70 kubičnih metrov vode na dan.

Poleg notranjega nadzora se nad kakovostjo vode opravlja oziroma izvaja tudi zunanji nadzor v okviru državnega monitoringa, ki ga zagotavlja Ministrstvo za zdravje. Nosilec monitoringa je Inštitut za varovanje zdravja, izvajalec je Zavod za zdravstveno varstvo Maribor, ki skupaj z območnimi zavodi za zdravstveno varstvo izvajajo program monitoringa za pitno vodo.

Kako lahko sami poskrbimo za ohranjanje kakovosti vode pri nas uporabnikih:

- Redno čistimo mrežice na pipah.
- Vodo uporabljajmo na vseh pipah v stanovanju oziroma hiši. Vsako jutro, pred uporabo, stočimo nekaj vode. Enako naredimo, ko pridemo iz službe, predvsem pa, ko se vrnemo iz daljše odsotnosti.
- Pri novogradnjah oziroma obnovah cevi priporočam, da se, preden začnemo uporabljati vodo, cevi razkuži. Bodimo pozorni, ali delavci, ki obnavljajo vodovodne cevi, uporabljajo okolju in zdravju prijazna sredstva (druga sredstva namesto firneža).

Ne pozabimo, da na kvaliteto pitne vode vpliva tako ravnanje z odpadki kot ravnanje z odpadnimi vodami. Divja odlagališča so velik potencialni onesnaževalec podtalnice, zlivanje odpadnih tekočin v kanalizacijo in vodotoke prav tako povzročata onesnaževanje pitne vode. V okolici objektov za zajem pitne vode je prepovedan vnos nevarnih snovi in gnojil v tla ter preoravanje travinja. Pomembno je tudi, kako pogosto in na kakšen način greznice praznimo. Grezniščne gošče so zelo koncentriran odpadki, ki poleg dušikovih spojin lahko vsebuje še druge strupene in okolju nevarne snovi. Če grezniščne gošče odlagamo na kmetijske površine, tvegamo, da bodo te strupene snovi poniknile v podtalnico in se sprale v vodotoke in tako posredno ogrozile vire pitne vode.

Čisto je lepo.

Sanjski napredek turnega smučanja

Anže Šenk sem letos kot edini občan Jezerskega nastopil v slovenski reprezentanci na evropskem prvenstvu v tekmovalnem turnem smučanju (TTS) v Italiji. To je bilo že osmo.

Tekmovanja v turnem smučanju sicer obstajajo že več kot sto let. Prvi začetki današnje oblike so bili v 90-ih letih v Franciji, Italiji, Španiji, Andori, Slovaški in Švici. Leta 1992 je sledilo prvo evropsko prvenstvo, 2002 prvo svetovno prvenstvo, leta 2004 pa so prvič organizirali svetovni pokal. V Sloveniji je bila leta 1996 na Jezerskem organizirana prva tekma po vzoru pokalnih tekmovanj v tujini. Leta 2002 je bila pri PZS ustanovljena komisija za tekmovalno turno smučanje (KTTS). Lani je bila disciplina umeščena med kategorizirane športe pri OKS. Tekmovanje poteka v štirih disciplinah. Najbolj cenjena so ekipna tekmovanja, kjer so proge sestavljene iz vzponov in spustov v gorskem okolju najdaljše in najzahtevnejše. Sledijo posamezna tekmovanja. Posebni obliki tekmovanj sta "Vertical", kjer gre samo za vzpon, in atraktivno štafetno tekmovanje štirih članov.

Do letos Slovenci na tekmah najvišjega mednarodnega ranga nismo igrali vidnejše vloge. S petnajstim mestom na tekmi dvojic evropskega prvenstva sva z Nejcem Kuharjem dala slutiti napredek. Vnovični uvrstitvi na rob petnajsterice v posamezni preizkušnji naslednji dan in končno dvanajsto ter deveto mesto v seštevku tekem (vzpon, posamezno in dvojice) pa gredo zagotovo v zgodovino slovenskega turnega smučanja. Z majhnim zaostankom sva se pomerila med sama zveneča imena velesil Italije, Francije, Švice in Španije. V nadaljevanju sezone sva se na tekmovanjih dvojic za svetovni pokal redno uvrščala med prvih petnajst. Na francoski Pierri Menti sva bila s štirinajstim mestom med prvimi tridesetimi ekipami edina, ki nisva bila iz prej omenjenih štirih držav. Pierra Menta je ena največjih vzdržljivostnih preizkušenj. V štirih zaporednih dneh je potrebno narediti 10 tisoč metrov vzpona in prehoditi sto kilometrov. Druga skrajna preizkušnja so ultra dolge enodnevnne preizkušnje.

Taki sta npr. Patrouille Des Glaciers in Mezzalama, ki se, zaradi zahtevnosti organizacije ob pokrivanju obsežnega terena, letno izmenjuje. Prva poteka iz Zermatta do Verbiera s skupno višinsko razliko nad osem tisoč metrov, druga čez štiritisoočake nad dolino Aoste iz Cervinie do Gressoneyja. Najboljše ekipe treh tekmovalcev za prvo potrebujejo šest ur in pol, za drugo krepko čez štiri ure. Člani TTSO Jezersko smo letos nastopili na štirinajstih tekmovanjih v tujini. Nekatera so bila večdnevna. Štiri so šela za svetovni pokal.

Raven pripravljenosti tekmovalcev in izvedba tekmovanj sta se dvignili tudi v Sloveniji. Za slovenski pokal je štel pet tekem: Jezersko, Pokljuka, Vogel, Okrešelj in Krvavec. Najvidnejšo vlogo v pokalu ima še vedno prav naš odsek znotraj planinskega društva. Osvojili smo državne naslove dvojic v vseh kategorijah, naslov državnega prvaka posamezno in zmagovalca v skupnem seštevku ter v kategorijah mladincev in članov.

Zaradi velike oddaljenosti, nastanitvev in zahtevnosti izvedbe so stroški tekmovanj na najvišji ravni zelo visoki. Posebna zahvala gre tako dobrim ljudem, tudi posameznim Jezerjanom, ki omogočajo uspehe na največjih preizkušnjah. Vse stroške si namreč tekmovalci krijejo sami. Pri nas je disciplina medijsko še zelo nepoznana. V tujini pa so ponekod to že pravi spektakli, pokriti celo s televizijskimi prenosi v živo.

Med progo s številnimi alpinističnimi vključki, hoja z derezami, uporaba samovarjanja ob fiksnih vrveh ..., se pri "letenju" čez vrhove, tudi nad štiri tisoč metrov nadmorske višine, in v spustih po strmih kuloarjih, da občudovati tudi lepote gorskih razsežnosti. Zvrst velikih fizičnih naporov na veliki nadmorski višini in z obvladovanjem alpinističnih tehnik zahteva veliko, a s svojimi lepotami poplača trud. Zato ni čudno, da se v rekreativni obliki zasvojenost s turnim smučanjem bliskovito širi.

Anže Šenk

Tekmovale so stare korenine

Hvala Bogu, da nas je nekaj v dolini, ki želimo ohraniti vse, kar je starega. Naj bodo to stari predmeti, zapisi starih dogodkov ali pa stari običaji. To ni tako enostavno, saj nam vsem primanjkuje časa.

Za ohranitev Starih korenin pa potrebujemo še SNEG. No, tega je bilo letos dovolj, sicer bi že morali razmišljati o kopenski varianti smučanja! Na Požaru, kjer je običajno proga, je bil letos sam led. Tako so se gasilci, športniki in občina, ki so bili organizatorji, odločili, da bo na Jenkovih njivah. Aktivirala sem vse "ravnjance", da moramo tekrovati. Pa je bil odziv zelo slab. Še Romana je letos zatajila.

Kaj mislite: "Ali je bolje biti prvi ali zadnji?" Jaz vam povem, da je biti prvi zelo težko! Po naključju sem imela prvo štartno številko in sem morala prva na progo! Pred menoj sta pel-

jali samo dve nedorasli "koreninici" in palčki, ki jih je podila čarovnica. Že tri leta nisem stala na smučeh, trdote snega nisem poznala, do cilja me je ločilo celo pet vrat! A tistnila sem zobe in se zapodila po progi - skoz dol sem vozila plug, pri vratcih sem se ustavila, da sem zamenjala smer vožnje in tako z mojim košem in igračkami srečno prispela do cilja. Še nekaj vzpodbudnih besed v mikrofon in sem častno rešila prvo vožnjo. Tako je, če si prvi - in edini. V svoji starostni skupini sem bila tudi edina in seveda mi je pripadala čudovita lesena kolajna, izdelek našega župana Milana.

Čudovito je bilo in res smo uživali vsi - tisti, ki smo organizirali in tekrovali, predvsem pa gledalci. Prihodnjič ne zamudite!

Mija Murovec,
foto: Brane F. Žagar

